

HUMANE SOCIETY
INTERNATIONAL
EUROPE

Re: Zakaz handlu, transportu i konsumpcji dzikich zwierząt znacząco obniży ryzyko wystąpienia kolejnej pandemii.

Prof. dr hab. Łukasz Szumowski
Minister Zdrowia
Ministerstwo Zdrowia

7 kwietnia 2020 roku

Szanowny Panie Ministrze,

Rozumiejąc w pełni ogrom stawianych przez śmiertelną pandemię COVID-19 wyzwań w zakresie ochrony zdrowia i ekonomii z jakimi mierzą się obecnie kraje na całym świecie, Humane Society International zwraca się do rządu polskiego z prośbą o podjęcie inicjatywy, która zapobiegnie wystąpieniu podobnych pandemii w przyszłości.

COVID-19, podobnie jak wcześniej SARS (zespół ciężkiej ostrej niewydolności oddechowej), swoje źródło ma w chińskich targach dzikich zwierząt. Podczas wybuchu epidemii SARS w 2002, rząd Chin zamknął tego rodzaju targowiska, otworzył je jednak ponownie po wyciszeniu epidemii. Kolejny atak epidemii nastąpił w ciągu kilku miesięcy od ponownego otwarcia targów.

Na przestrzeni lat, naukowcy ostrzegali, że targowiska dzikich zwierząt w Chinach i innych krajach to bomby zegarowe, które przy pojawieniu się odpowiedniej kombinacji koronawirusów wybuchną inicjując kolejną pandemię.

Załączony raport na temat relacji pomiędzy targami dzikich zwierząt a COVID-19 przedstawia naukowe dowody na związek przyczynowy istniejący pomiędzy targami dzikich zwierząt (tzw. mokrymi targami) a pandemiemi odzwierzęcymi. Obecnie społeczeństwa na całym świecie płacą cenę za zignorowanie tych jasnych ostrzeżeń.

W odpowiedzi na COVID-19, Chiny tymczasowo zablokowały targi dzikich zwierząt (jednakże wiele gatunków, w tym znanych z transmitowania koronawirusów, zostało wyłączonych z zakazu) i zakazały

**HUMANE SOCIETY
INTERNATIONAL**
EUROPE

konsumpcji dzikich zwierząt. “Mokre targi” ponownie się jednak otwierają. Organizacje zajmujące się ochroną zwierząt w Chinach wezwały rząd do rozszerzenia zakazu na wszystkie gatunki dzikich zwierząt będące przedmiotem handlu i konsumpcji oraz do wprowadzenia trwałego zakazu targów.

Jeżeli nie podjęte zostaną skoordynowane i zdecydowane działania w celu zamknięcia targów dzikich zwierząt na całym świecie, pojawienie się w przyszłości kolejnej choroby wywoływanej przez koronawirusy jest nieuniknione.

Dzisiaj, w Światowy Dzień Zdrowia, mając na uwadze trwającą właśnie niszczycielską pandemię, Humane Society International wzywa rządy wszystkich państw do podjęcia konkretnych działań:

Państwa, w których funkcjonują targi dzikich zwierząt:

1. Wprowadzenia natychmiastowych zakazów dotyczących handlu, transportu i konsumpcji dzikich zwierząt. Zakazy te powinny obejmować zarówno schwytane dzikie zwierzęta, jak i zwierzęta trzymane w niewoli, ponieważ często są one mieszane w handlu. Zakaz powinien obejmować również hodowlę dzikich zwierząt w celach komercyjnych.
2. Prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych na temat zagrożeń jakie stanowią dla ludzkiego zdrowia jak handel dzikimi zwierzętami oraz ich konsumpcja.

Wszystkie państwa:

3. Zakazania handlu dzikimi zwierzętami, w szczególności ssaków i ptaków jako nosicieli koronawirusów), w tym importu i eksportu tychże.
4. Zobowiązania się do międzyrządowej współpracy ułatwiającej osiągnięcie wspólnego celu jakim jest wyeliminowanie ryzyka pandemii związanych z handlem dzikimi zwierzętami.
5. Stworzenia i wspierania mechanizmów pomagających osobom zajmujących się handlem i transportem dzikich zwierząt, w znalezieniu innych źródeł utrzymania.

W odniesieniu do punktu 4 pragniemy zauważyć, że Światowa Organizacja Zdrowia Zwierząt (OIE) powołała nieformalną grupę doradczą^[1] w zakresie COVID-19 oraz relacji człowiek-zwierzę. Wzywamy rządy do złożenia wniosku o utworzenie formalnej grupy z udziałem wszystkich odpowiednich ekspertów międzyrządowych agencji (w tym Światowej Organizacji Zdrowia oraz Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (Komisja Kodeksu Żywnościowego)) oraz o określenie jej warunków oraz budżetu, co umożliwi merytoryczne wsparcie naukowe rządów w zakresie handlu dzikimi zwierzętami oraz zapobiegania pandemiom.

HUMANE SOCIETY
INTERNATIONAL
EUROPE

Humane Society International sugeruje także powołanie międzyrządowej grupy, której zadaniem byłaby analiza i wdrażanie niezbędnych politycznych działań związanych z handlem dziką przyrodą/ograniczeniem ryzyka chorób pandemicznych. Chociaż epidemie chorób, takich jak COVID-19, swoje źródło mogą mieć tylko w jednym kraju, ze względu na ich globalne skutki, konieczna jest globalna odpowiedź.

Dziękuję za wzięcie pod uwagę powyższych rekomendacji. Z przyjemnością odpowiem na wszelkie Pana pytania.

Z wyrazami szacunku,

Iga Głazewska

Country Director
Humane Society International/Poland

[1] <https://www.oie.int/en/scientific-expertise/specific-information-and-recommendations/questions-and-answers-on-2019novel-coronavirus>